

NADIA GRAY

Diva româncă uitată, care a făcut *striptease* pentru Fellini

Docu-drame și mituri istorice
evocate de Dan Silviu Boerescu,
însotite de consemnări din presă

INTEGRAL

Sumar

La dolce vita = Striptease la divorț / 7

Un soț celebru: „Băzu” Cantacuzino / 17

**Când Nadia joacă perfect
rolul femeii părăsite...**

Secretele unei duble evadări spectaculoase / 41

***La Medeleni într-o oglindă
întunecată sau iubirea
nefericită a lui Ionel Teodoreanu / 67***

**Intuiția lui Federico Fellini
sau cum se sărbătorește
o despărțire în stil italian / 79**

Mama lui Sue Ellen din *Dallas*? Istoria unei erori / 85

***New York, New York!*
Spectacole de cabaret incitante / 97**

**Scene celebre de *striptease*
în filme-cult / 99**

ANEXĂ. Filmografie esențială - Nadia Gray / 103

Lămuriri bibliografice / 109

În mod miraculos din Primul Război Mondial, cu suveranitatea întinsă pe teritorii vaste. Părinții săi s-au născut supuși ruși, în această regiune din nordul Moldovei, anexată de Imperiul Țarist sub numele de Basarabia. Nadia pare să fie de origine moldovenească prin mama ei, în timp ce tatăl ei, medic, potrivit unor surse este rus de origine evreiască. La fel ca toți românii bogați ai perioadei interbelice, Nadia este educată într-un mediu francofon și francofil, greu de imaginat astăzi. În timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, când România a fost prinsă între Uniunea Sovietică și Germania, când țara a trebuit să se hotărască să fie aliată a lui Hitler, tânăra devine soția Prințului Constantin Cantacuzino, descendent al unei ilustre familii domnitoare a Imperiului Roman de Răsărit și, după capturarea Constantinopolului de către otomani, a Principatelor Române din Moldova și Țara Românească” (www.cineartistes.com)

Născută însă în Bucureștiul interbelic, dintr-o mamă evreică basarabeancă și un tată medic rus (posibil, tot evreu), Nadia Kujnir-Herescu își dorea de mică să devină vedetă. În adolescență, Nadia a fost o admiratoare entuziastă a Regelui Carol al II-lea al României. Într-o zi a aruncat un buchet de flori de la balcon spre cortegiul acestuia. Familia ei a avut de suferit după urma acestui incident. S-a considerat că tânăra încerca, astfel, să atragă atenția priapicului Rege, mare amator de aventuri erotice. (O cunoscuse pe Elena Lupescu, amanta oficială, în urma unui „incident” similar!)

La doar 15 ani, tânăra de o frumusețe orbitoare, așa cum o descriu ziarele vremii, debutează pe scena de la Majestic. Ea îi răpește inima tânărului avocat Ionel Teodoreanu,

autorul romanului *La Medeleni*. De la acest eșec sentimental, scriitorul a început să fie văzut în fața paharului!

După cel de-Al Doilea Război Mondial, Nadia și-a întâlnit prima iubire: aristocratul Constantin Cantacuzino, cunoscut apropiaților sub numele de „Bâzu”. Povestea de dragoste dintre cei doi începe într-un avion, când el pilota aeronava, iar ea era pasageră. În timpul zborului, un motor al avionului a luat foc, iar „Bâzu” încearcă personal să-i liniștească pe pasageri. Cei doi se căsătoresc mai apoi, iar în 1947 se hotărăsc să fugă din țară. La momentul respectiv, „Bâzu”, fiind și pilotul personal al Anei Pauker, reușește să-și trimită soția la filmări în Italia. La 13 ianuarie 1948, a fost desemnat să efectueze un zbor de pasageri la Milano. Ajuns la destinație, predă avionul secundului său și cere imediat azil politic.

Ajunsă în Occident, Nadia era predestinată unei cariere artistice de excepție, mai puțin rolului de soție-trofeu a unui prinț român scăpat. „Nadia pare să fi avut prima experiență în cinematografie în 1943, sub numele primului soț, Herescu, în coproducția propagandistică italo-română a regizorului Ion Sava *Escadrila Albă*, care spunea povestea formării unor tinere din România ca piloți de avioane sanitare, cu Claudio Gora ca ofițer instructor. În 1945, Nadia Cantacuzino începe cariera scenică la Teatrul de Comedie din București în piesa boulevardieră *O femeie încântătoare* de Louis Verneuil. Dar un guvern marxist nemilos se ridică în ceea ce era încă Regatul României. Fostul Prinț Cantacuzino, desemnat, ca urmare a experienței sale aviatice excepționale, drept pilot al omnipotentei Ana Pauker, ministrul de externe al primului guvern comunist român, a reușit să

Libris

o trimite pe soția sa în Italia, sub pretextul unor filmări. Apoi, scapă și el în lumea liberă la bordul avionului său. Cuplul s-a mutat ulterior în Franța. Constantin Cantacuzino își va câștiga existența în Spania, ca pilot de acrobații aeriene, până la moartea sa, în 1958. Soția sa, sub numele Nadia Gray, a primit rolul principal în filmul *Necunoscutul dintr-o seară* (1948), cu Raymond Rouleau în rolul titular masculin și a preferat să rămână la Paris, despărțindu-se, practic, de soțul ei, pentru a-și putea urma cariera actricească. Poliglotă, ea a reușit o carieră internațională impresionantă, mai ales în Italia, până la mijlocul anilor șaizeci. Printre numeroasele sale roluri, se numără cel al Mariei Meister, partenera marelui Jean Gabin în *Fecioara de pe Rin* (1953), de Gilles Grangier după Pierre Nord, și al divorțatei amatoare de surprize extravagante din faimoasa peliculă *La dolce vita* (1959) de Federico Fellini. Actrița apare din nou alături de Charles Vanel, bătrânul proprietar de corabie din *Maria, matricula de Bilbao* (1960) de Ladislao Vajda. De asemenea, cu Stewart Granger în filmul anglo-iugoslav *The Road Crooked* (1964). Recăsătorită în 1967 cu Herbert Silverman, avocat din New York, Nadia continuă la Hollywood, dar face roluri și în teatru și televiziune. Ulterior, ea se dedică o perioadă spectacolelor de cabaret. Nadia Gray, acest artist fascinant și enigmatic, ale cărei declarații, inclusiv cele privind data și locul nașterii, nu au facilitat scrierea biografiei sale, a murit în urma unui atac de cord pe 13 iunie 1994 la New York. Viața ei, mai incredibilă decât a unor romane de aventuri, cu siguranță merită să devină o poveste cinematografică în sine”. (www.cineartistes.com)

Debutul Nadiei în cinematografia internațională a venit repede, imediat după stabilirea în Occident, chiar în 1948, când a fost distribuită în producția franco-austriacă *L'Inconnu d'un soir*, în care a jucat rolul principal, alături de Claude Dauphin. Printre partenerii de film ai Nadiei s-au numărat Marcello Mastroianni, Vittorio de Sica, Errol Flynn, Frank Sinatra, Audrey Hepburn și Maurice Ronet.

În producția *L'Inconnu d'un soir*, Nadia a obținut chiar rolul principal, cel al unei ospătărițe tinere care visează să devină vedetă. Încetul cu încetul, cariera Nadiei începe să devină tot mai înfloritoare, ajungând și la Hollywood. Este distribuită, de o parte și de alta a Oceanului, în numeroase filme: *Monsignor*, *The Spider and The Fly*, *Puccini*, *Valley of Eagles*, *Night Without Stars* și *The Captain's Table*, printre partenerii săi numărându-se Marcello Mastroianni, Vittorio de Sica, Rossano Brazzi, Errol Flynn, Maurice Ronet și Gabriele Ferzetti. Nadia și soțul ei se stabilesc în anii '50 în Spania, ajung însă la divorț, iar în 1958 „Băzu” moare la Madrid, la vârsta de 53 de ani. Nadia se stabilește, apoi, în America, unde se va recăsători cu un avocat celebru și va pendula între Los Angeles și New York, renunțând la un moment dat la cinematografie și dedicându-se scenei cabaretului.

Nadia Gray a devenit celebră în lumea filmului internațional prin scena de *striptease* din capodopera lui Fellini, *La dolce vita*. În finalul filmului, Nadia, care interpretează o damă de societate, plictisită și de moravuri ușoare, își sărbătorește divorțul făcând *striptease* în timpul unei petreceri nebune date la ea acasă.